

Mitjans del segle XIII

El pagès de can Badoc s'havia llevat molt abans que sortís el sol i ja feia via. Li quedava un llarg camí per arribar a la ciutat. La mula era vella i el carro, atrotinat. Anava a pas de caragol, i també ho semblava amb l'embalum d'enciams, bledes i naps que duia sota una vella màrfega de llana. Era dia de mercat i, amb sort, podria vendre la càrrega a bon preu.

El pagès xiulava una tonada amb més energia que encert. I, distret de mena, no es va adonar que rere un gran roure s'hi amagava l'Aire, una nena de dotze anys que no es perdia cap dels seus moviments. També li va passar per alt que, un cop avançat l'arbre, vist i no vist, al carretó hi duia una càrrega nova.

La mula sí que es va adonar del pes extra, però no es va molestar a renillar per fer-l'hi saber al seu amo; ja feia temps que havia descobert que els éssers humans eren uns ases i que no pagava la pena comunicar-s'hi.

I és que l'Aire, lleugera com el vent, havia saltat dins el carro i s'havia esquitllat en un racó. Un salt precís. No havia comptat amb els naps, però, i s'havia clavat un bon cop al costellam en aterrar.

—Bufa, quina sentida! Si almenys hagués caigut sobre els enciams... —va murmurar, fregant-se el costat masegat.

Un cop instal·lada i sota la protecció de la manta que la mantenia oculta a ulls del pagès, va mirar com el caminó que deixaven enrere desapareixia esvaït per la polseguera. Davant, s'obria el camí ample que duia a la ciutat.

—Hora de baixar! —es va dir a ella mateixa dues hores després, tan bon punt van creuar les imponents muralles de pedra que encerclaven la vila. D'un bot, va saltar del carro i, d'esquitllentes, es va apropar a la mula i li va acariciar la gropa en un gest d'agraïment.

A ciutat, el xivarri, el so de campanes, el galop rítmic dels cavalls dels soldats, les flaires diverses —i no totes bones!— omplien els sentits. L'Aire va somriure, satisfeta. El dia de mercat sempre feia fira i acabava amb el sarró ben farcit, i a aquella hora era ple de gom a gom!

Els ciutadans benestants mostraven ostentosa la seva riquesa amb vestits de colors llampants, fent-se veure com roselles en un camp de blat. La gent badava i no prestava atenció a les bosses. Els artesans es desfeien en compliments cap als clients més adinerats i desatenien les mercaderies. I ella comptava amb un gran avantatge: era noia i pobra, és a dir, invisible.

—**D**eixa't estar de falòrnies i entra d'una vegada, Aire!

La nena va fer petar la llengua amb disgust. Encara no sabia com s'ho feia, però la Sibil·la, la remeiera, sempre l'enxampava. Es va alçar de terra, des d'on avançava sigilosament reptant com una serp, amb posat de derrota.

Tenia la intenció de colar-se per la finestra de la cabana sense fer soroll, espantar la dona i fer-se un tip de riure a costa seva. Resultat de l'intent: fracàs estrepitos.

—Algun dia ho aconseguiré —va xiuxiuejar mentre desplegava el fardell que duia sota el braç. Sempre que anava a ciutat procurava «firar-se»: algun ungüent, herba o arrel de ca l'apotecari que pogués fer servei a la remeiera.

—Bona tria, eixerida, aquestes costen molt de trobar. Val més que no et pregunti com les has aconseguit, oi? —va dir la guaridora mentre feia un farcellet de farigola, romaní i canyella. El va encendre per la punta i, lentament, el fum aromàtic es va escampar per la sala.

—No, val més que no ho sàpigues —va respondre la noia amb un somriure murri.

L'Aire va observar la dona amb tendresa i un punt d'orgull. La seva amiga vivia prop de la Font dels Lilàs, el gran gorg on deien que habitava una dona d'aigua, la fada que protegia aquell indret.

No rebia més visites que la de les parteres i els malalts que no es podien pagar un metge. I els seus remeis curaven les malalties del cos i també les de l'ànima. N'hi havia que deien que era una dona molt sàvia; d'altres, en veu molt baixa, n'hi deien bruixa.

El primer cop que es van conèixer, la noia tenia set anys i molta gana, i no tenia ni pares ni nom. I intentava robar un conill gras i rodanxó a la remeiera. Esforç inútil, perquè la Sibil·la la va enxampar en un tres i no res. Però, en lloc de castigar-la, la va alimentar. En lloc d'expulsar-la, li va oferir un jaç i li va ensenyar a llegir i a escriure. I, en lloc de retenir-la quan va voler marxar, li va regalar el nom d'Aire.

—Avui he conegut un joglar al mercat —li va explicar la noia, una mica trasbalsada—. M'ha explicat que a Occitània hi ha dones que són poetesses. Es diuen *troubairitz* i componen versos, com els trobadors! Dones que escriuen, i no ho fan d'amagat, i a la cort la gent se les escolta, i m'ha dit que són poemes meravellosos! T'ho imagines? Com m'agradaria que algun dia els meus ver...

Aquí es va mossegar la llengua i es va interrompre. No volia que la Sibil·la conegués tots els seus secrets. La noia tenia a dins paraules que aletejaven com papallones; mots que jugaven amb els seus pensaments i sentiments, que la feien plorar i riure, de vegades tot alhora!

I, des que sabia escriure, plasmava aquestes paraules en forma de poemes que recitava davant les aigües clares de la Font dels Lilàs, les úniques que els escoltaven. De fet, també els escoltava la Sibil·la, però això l'Aire ni ho sospitava.

Aleshores la remeiera, que havia entès l'anhel de la noia, es va apropar a una de les lleixes on reposaven plecs de pergamins amb receptes de remeis, pots d'herbes en maceració i closques d'animals que havien viscut feia milions d'anys.

Es va dirigir als fòssils i els va examinar atentament mentre en descartava un rere l'altre remugant entre dents: «No», «No», «Tampoc», fins que va pronunciar un «Aquest!» que va acabar amb la tria.

—Té, és un guardadesitjos —va dir allargant-li una closca que havia estat d'una tortuga petita—. Me'l va donar la dona d'aigua del gorg.

—Un guardadesitjos? —va preguntar l'Aire, que havia quedat hipnotitzada pels tons de nacre iridescents d'aquell objecte, tan bell que semblava una joia.

—Si vols alguna cosa de debò, amb tota la sinceritat del cor, aquest fòssil guardarà el teu desig fins que arribi el moment que es pugui complir. Només has de seguir aquestes indicacions...

I, així, la propera nit de lluna plena, l'Aire va anar a la Font dels Lilàs. Va deixar que l'aigua del gorg li llepés les vores de la faldilla i va admirar la cua de brillants que dei-

xava el reflex de la lluna a l'aigua. Va agafar la closca, se la va apropar als llavis i hi va pronunciar el seu desig.

Va segellar el fòssil amb un petó i el va deixar lliscar entre els dits fins que amb un plop va caure a l'aigua i, lentament, es va enfonsar a les aigües negres del gorg.

Quan el guardadesitjos va tocar el fons, va brillar una espurna daurada.

A l'actualitat.

L' Aura conduïa cantant a plens pulmons una cançó clàssica de *heavy-metal* que sonava a tot volum i esbotzava el silenci de les muntanyes. El vehicle estava completament pintat de negre i, talment com lluentons, hi lluïen les estrelles que havia estampat tot al llarg de la carrosseria.

Encaixades al sostre, es perfilaven contra el cel unes lletres platejades i llampants on es podia llegir —això sempre que el sol no t'encegués sense remei quan els rajos s'hi estavellaven— la flamant paraula «Bibliobús».

La noia era una bibliotecària convençuda fins al moll de l'os que tothom, sense excepcions ni excuses, tenia dret a llegir, i que tot llibre havia de poder ser llegit per tothom. Per això s'havia ofert voluntària per ocupar-se del bibliobús i conduir-lo fins als llogarets més perduts i aïllats de la contrada, aquells tan minúsculs que ni tan sols sortien als mapes. És a dir, els pobles gairebé invisibles.

L'Aura va mirar un moment pel retrovisor i va somriure complaguda en veure-hi reflectides les prestatgeries curulles de llibres que havia triat amb cura. Tot s'ha de

dir que costava explicar com es mantenien fermes, tenint en compte la manera demencial com agafava els revolts i per la quantitat d'esvorancs, que convertien la ruta en un esport d'alt risc.

Fins llavors, tot anava bé, però feia una bona estona que tenia la sensació que havia perdut el nord. I li confirmava aquesta sospita la veu enllaunada del GPS que, des de feia uns quants quilòmetres, s'entestava a recalcular la ruta una vegada i una altra, com si hagués entrat en una mena de bucle sense fi.

Els mapes no eren el seu fort, així que no es va molestar a fullejar-los. En tot cas, dubtava que aquella carretera aparegués en cap; només arribava a categoria de camí de carro, i això seria molt dir! Ho havia de reconèixer: s'havia perdut completament.

En aquell punt del trajecte, la carretera discorria pels penya-segats que voltaven el gran gorg de la Font dels Lilàs, i la bibliotecària, demostrant un seny que normalment li mancava, va reduir la velocitat.

De sobte, una lleu boirina primer, que es va convertir en una boira espessa i sòlida després, va cobrir el bibliobús. La ràdio va fer un espetec, un sospir moribund i va deixar de sonar. Els frens, solidaritzant-se amb la ràdio, també van deixar de funcionar i, com que la carretera feia baixada, el vehicle cada cop agafava més i més velocitat.

Per molt que accionava la palanca de canvis, l'Aura no aconseguia res més que frustrar-se. I el pitjor: el volant s'havia bloquejat i no hi havia manera de redreçar-lo.

Tot va passar tan ràpid que, quan va ser conscient del perill, ja es va trobar volant en caiguda lliure rumb al fons d'aquell gorg. I va veure amb un esverament creixent com els llibres sortien disparats, es desordenaven i s'escampaven per tots els racons del vehicle.

I, just quan el morro del bibliobús s'encarava cap a les aigües cristal·lines del llac, li va semblar veure una noia que surava al seu davant. Tenia la pell tan clara que semblava gairebé transparent. La cabellera pèl-roja onejava al vent mostrant esquitxos d'aram i ambre, i una libèl·lula blava juguinejava entre els seus flocs.

A primer cop d'ull, hauria jurat que anava nua, però es va fixar que duia un vestit molt fi que ondulava com les mateixes aigües del gorg i brillava com estrelles en la nit.

«Almenys és una al·lucinació preciosa de veure just abans de morir», encara va tenir temps de pensar.

Llavors va venir la patacada i tot es va fer fosc.

Quan la Gadalis, la dona d'aigua que vivia a la Font dels Lilàs, va sentir aquell tro de música que trencava la pau del gorg, es va alarmar.

—Humans? Com pot ser? —es va preguntar, incrèdula—. Aquest lloc és inaccessible!

I és que, molts segles enrere, la fada havia ideat un poderós encanteri de protecció que anul·lava els sistemes de navegació, ja fossin brúixoles antigues o GPS d'última generació. I havia creat bancs permanents de boira compacta que estavellaven els viatgers contra densos murs de vapor impenetrables que els impediien seguir avançant i els obligaven a girar cua. Necessitava mantenir aquell lloc ocult i protegit de tota presència humana.

El so venia de dalt dels cingles, així que va mormolar en una llengua antiga un conjur i les aigües tranquil·les es van encrespar. Primer, unes onades lleus i espiades; a continuació, un tsunami que va fer volar tots els peixos del llac.

La dona d'aigua va pujar sobre l'escuma d'aquell remolí, que la va alçar prou per veure un tros de ferralla negra

amb rodes que anava de pet contra les aigües. També va veure una noia rossa de cabells arrissats amb blens de color blau elèctric que la mirava amb expressió beneita, abans que un llibre gruixudíssim xoqués contra el seu cap i la deixés sense sentits.

L'impacte del vehicle contra l'aigua va ser brutal, i la fada va observar la trajectòria del bibliobús, que continuava, imparable, la carrera al fons del llac. La conductora estava estabornida, així que moriria sense remei. I, sense parar-se a pensar les conseqüències d'ajudar una humana, la Gadalís es va llançar en picat seguint el rastre del bibliobús i es va submergir fins al més profund del llac.